

Het lerarenregister: *vloek of zegen?*

Sinds 1 januari 2017 moet iedere bevoegde leraar die lesgeeft, zich registreren in het lerarenregister. Zo wordt de professionaliteit van het beroep gewaarborgd en kunnen leraren aan de buitenwereld laten zien wat ze doen om bevoegd en bekwaam te blijven. Bart de Grunt, rector van het openbare Rembrandt College in Veenendaal, is er blij mee. 'Het maakt leraren weer trots op hun vak.'

TEKST EN BEELD:
SANNE VAN DER MOST

Toen hij in het onderwijs begon, baalde rector De Grunt enorm van het imago van het beroep. 'Er wordt veel geklaagd, en het is ook een zwaar beroep. Maar het is ook een ontzettend mooi beroep waar je trots op mag zijn. Het wordt tijd dat we als beroepsgroep eens afrekenen met dat negatieve imago en vol achter ons beroep gaan staan. Dat we de ethiek die erachter zit serieus nemen en vervolgens samen bepalen dat leraren die onvoldoende investeren in hun eigen professionaliteit en ontwikkeling, niet meer voor de klas mogen staan.' De komst van het lerarenregister juicht hij daarom van harte toe. 'Je hebt het BIG-register voor zorgverleners, het register van de Nederlandse Orde van Advocaten en nu ook een lerarenregister. Opgepakt door de beroepsgroep zelf. Het is een geweldig initiatief, dat leraren weer trots gaat maken.'

Up-to-date

Soortgelijke gedachten zullen de leden van de Onderwijscoöperatie die in 2012 het initiatief voor het Registerleraar.nl hebben genomen, ongetwijfeld ook hebben gehad. Zij startten een -toen nog vrijwillig- register waarin bevoegde leraren in het primair onderwijs, voortgezet onderwijs, middelbaar beroepsonderwijs en speciaal onderwijs, laten zien dat ze hun vak serieus nemen en permanent investeren in hun professionele ontwikkeling. Dat wil zeggen minimaal 160 uur per vier jaar. Ervan uitgaande dat ze die tijd ook krijgen.

Rector Bart de Grunt en docenten Elvira Schalken (links) en Jessica Bakker van het Rembrandt College in Veenendaal.

Jessica Bakker, docent leefstijl en natuur en techniek op het Rembrandt College, staat daar volledig achter. 'Voordat ik docent werd, studeerde ik houdings- en bewegings-therapie', vertelt ze. 'Toen stond ik geregistreerd in het register voor paramedici. Anders kon ik mijn vak niet uitoefenen en niet aantonen dat ik mijn kennis up-to-date houd. Toen ik op school ging werken, vond ik het eigenlijk heel raar dat zo iets voor leraren niet bestond. Op de lerarenopleiding krijg je te maken met al die lerarencompetenties. Daarna komen die zaken alleen nog naar voren tijdens de functioneringsgesprekken, verder eigenlijk niet.' Bakker zegt ook: 'Het leraarsvak is een zwaar beroep, dat zal door het register niet veranderen. Maar zo'n register kan er wel voor zorgen dat we weer wat trotser op ons vak worden, ook naar de buitenwereld toe.'

Geen doel op zich

Tegelijkertijd is het ook een beetje vreemd dat zo iets nodig is, vindt haar collega Elvira Schalken, docent Frans. 'In Frankrijk, waar ik mijn middelbare school heb gedaan, is het imago van het beroep van leraar veel beter dan in Nederland. Ik was me daar helemaal niet van bewust toen ik hier aan de studie begon. Ik had zelfs een keer een leerling in de klas die heel goed was in Engels. Toen ik suggereerde dat ze misschien wel docent kon worden, zei ze: 'Mevrouw, ik wil niet onaardig tegen u zijn hoor, maar het beroep van docent heeft voor mij totaal geen status.' Ik moest er erg om lachen. Het was een lief meisje en ze bedoelde het verder niet onaardig, maar het was wel typerend voor de Nederlandse situatie. In Frankrijk gaan ze ervan uit dat als je docent bent, je dus ook competent bent. Zo'n register is daar niet eens nodig, dat zit al in het beroep zelf', aldus Schalken.

'Zo hoort het ook', beaamt Bakker. Toch ziet zij voordelen in het register. 'Ik heb net een master afgerond, maar lang niet iedereen heeft daar zin in. Het lerarenregister is een extra motivatie. Het is geen doel op zich, maar een middel dat mensen stimuleert zich te blijven ontwikkelen.'

Een serieus beroep

Inmiddels is het 2017 en zijn leraren verplicht zich in te schrijven in het register en hun activiteiten en ontwikkelingen toe te voegen. Wie dat niet doet, zal uiteindelijk,

'Het wordt tijd dat we weer vol achter ons beroep gaan staan'

in 2026, geen les meer kunnen geven. 'Net op tijd voor de babyboomers', merkt De Grunt op. 'Die gaan dan met pensioen en ontspringen de dans. Voor anderen is het vast wel even slikken. Maar het werkt ook de andere kant op natuurlijk. En dat is goed. Want wat als ik als directeur over 25 jaar weer eens wil gaan lesgeven? Dan voldoe ik natuurlijk niet meer aan de eisen van het lerarenregister. Ik ben er dan 20 jaar uit geweest. Logisch dat ik dan opnieuw moet beginnen. Kortom, ik vind het een mooi idee. Tenslotte worden wij betaald uit gemeenschapsgeld. Dan vind ik het niet gek dat we verantwoording moeten blijven afleggen. Wij zijn de kennissector, maar we laten niet zien welke kennis we hebben. Best gek toch eigenlijk? Het lerarenregister maakt duidelijk dat het een serieus beroep is en geen hobby.' ◀

Nog weinig draagvlak

De leden van de vakbond *Leraren in Actie* zijn tegen het huidige lerarenregister.

Een lerarenregister dat wordt georganiseerd door de beroepsgroep zelf, vinden ze prima. Maar het huidige register is van bovenaf opgelegd, vindt de bond. En daar zijn de leden tegen, want op die manier is er onvoldoende draagvlak onder de beroepsgroep zelf, zeggen ze.

Het lerarenregister is inmiddels goedgekeurd door de Tweede Kamer maar moet nog wel door de Eerste Kamer. Met hun petitie 'stopditlerarenregister.nl' verzoekt de vakbond de leden van de Eerste Kamer om tegen het wetsvoorstel te stemmen. Ook de brancheorganisaties VO-raad en PO-Raad hebben zo hun bedenkingen. Een belangrijk punt van kritiek is het ontbreken van de koppeling met het school- en werkgeversperspectief. De consequenties van niet-registreren of niet-her-registreren worden daarnaast eenzijdig bij schoolbesturen neergelegd. Om te zorgen dat het register niet los van de praktijk komt te staan, vinden de sectorraden dat schoolbestuurders en schoolleiders meer betrokken moeten worden bij het vaststellen van de herregistratie-eisen en de validatie-criteria. Verder zetten de PO-Raad, VO-raad en én de MBO Raad hun vragetekens bij het huidige draagvlak onder leraren. Eind vorig jaar had nog maar 20 procent zich vrijwillig geregistreerd. Om het draagvlak te versterken, moeten scholen volgens de raden meer worden betrokken bij het register.